

2023-06-22
S2023/02124 (delvis)**Socialdepartementet**Myndigheten för familjerätt och
föräldraskapsstöd
Box 35
931 21 Skellefteå

Uppdrag att betala ut och följa upp statsbidrag för förstärkta föräldraskapsstödjande insatser

Regeringens beslut

Regeringen ger Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd (MFoF) i uppdrag att betala ut och följa upp en satsning på statsbidrag om totalt 375 000 000 kronor till kommuner och regioner för förstärkta föräldraskapsstödjande insatser 2023. Medlen ska bidra till ökad och jämlik tillgång till föräldraskapsstöd i hela landet, samt bidra till att förebygga kriminalitet för barn och unga. I uppdraget ingår att MFoF ska informera kommunerna och regionerna om möjligheten att rekvirera medel för de insatser som statsbidraget avser.

Fördelningen av statsbidrag ska göras utifrån de fördelningsnycklar och inriktningar som anges i *bilagorna*.

MFoF ska utforma krav på återrapportering och redovisning som möjliggör för uppföljning, men utan att utöka kommuners och regioners administrativa börda på ett oproportionerligt sätt.

Statsbidraget utbetalas engångsvis efter rekvisition till MFoF senast den 1 oktober 2023. Medlen får användas för verksamhet som bedrivs under 2023.

Medel som inte har använts för avsett ändamål ska återbetalas senast den 31 mars 2024 till MFoF.

MFoF ska inom ramen för uppdraget även ge stöd till föräldraskapsstödsaktörer i genomförandet av insatserna, t.ex. genom att samla och sprida

kunskap och exempel på arbetssätt och metoder. MFoF ska också följa upp satsningen på en övergripande nivå för 2023 och redogöra för hur medlen har använts.

För uppdraget får MFoF under 2023 använda totalt 381 000 000 kronor som ska redovisas mot det under utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg för budgetår 2023 uppförda anslaget 4:7 Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m., anslagsposten 10 Stärkt föräldraskapsstöd. Av dessa medel får MFoF använda högst 6 000 000 kronor för myndighetens arbete med att administrera, utbetala och följa upp statsbidragen. Totalt 375 000 000 kronor ska fördelas som statsbidrag.

MFoF ska löpande informera Regeringskansliet (Socialdepartementet) om hur arbetet med uppdraget fortskrider.

MFoF ska senast den 31 mars 2024 lämna en redovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Socialdepartementet). Av redovisningen ska det framgå hur statsbidragen har fördelats och hur medlen har använts.

Redovisning, rekvisition och återbetalning ska hänvisa till diarienumret för detta beslut.

Ärendet

Bakgrund

Barn har rätt till goda uppväxtvillkor och det är barnets föräldrar, alternativt andra vårdnadshavare till barnet, som har det yttersta ansvaret för barnets uppfostran och utveckling. Att stärka föräldrans ansvar är en viktig prioritering för regeringen och centralt i det brottsförebyggande arbetet. Vissa föräldrar behöver rustas för att kunna ta det ansvaret och få bättre verktyg för att utöva sitt föräldraskap. Att vara förälder eller vårdnadshavare kan vara givande, men också innebära svårigheter och utmaningar. Föräldrar och vårdnadshavare kan därför i olika situationer behöva stöd. Enligt Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen), som gäller som lag, ska konventionsstaterna ge stöd till föräldrar och vårdnadshavare när de fullgör sitt ansvar för barnets fostran och utveckling (artiklarna 5 och 18).

Det är frivilligt för föräldrar att ta emot föräldraskapsstöd. Det kan handla om universellt stöd som riktar sig brett till föräldrar och familjer i ett tidigt

skede, liksom stöd på selektiv eller indikerad nivå, vilket utvecklas i den nationella strategin för stärkt föräldraskapsstöd (S2018/04678). Föräldraskapsstöd erbjuds bl.a. inom socialtjänstens öppna verksamheter för barn och unga, mödrahälsovården, barnhälsovården och på familjecentraler. Det finns även aktörer inom civilsamhället som tillhandahåller föräldraskapsstöd.

Flera studier och systematiska översikter visar att föräldraskapsstöd kan främja en positiv utveckling för barn och unga. I Socialstyrelsens publikation *Insatser för att motverka fortsatt normbrytande beteende och återfall i brott – Kunskapsstöd med rekommendationer för socialtjänstens arbete med barn 6–17 år* anges att kommuner bör erbjuda beteendebaserade föräldraskapsstödsprogram för barn 6–11 år med hög risk för fortsatt normbrytande beteende (s. 48). Föräldraskapsstöd är således ett viktigt stöd till barn genom deras föräldrar och vårdnadshavare.

Genomförda respektive aviserade satsningar på förstärkt föräldraskapsstöd

Riksdagen beslutade den 16 december 2021, i enlighet med finansutskottets betänkande 2021/22:FiU3, att öka det generella statsbidraget till kommunerna med 100 000 000 kronor under 2022 för att möjliggöra för kommunerna att erbjuda en ökad tillgång till föräldraskapsstödsprogram. Riksdagen aviserade också att avsikten var att för ändamålet avsätta 200 000 000 kronor per år för ändamålet från och med 2023.

I budgetpropositionen för 2023 föreslog regeringen en omfördelning av dessa 200 000 000 kronor (från utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner till utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg). Omfördelningen gjordes i syfte att tydliggöra bidragets ändamål, säkerställa att medlen används för att öka tillgängligheten till föräldraskapsstöd och för att förbättra förutsättningarna för uppföljning.

I budgetpropositionen för 2023 avsatte regeringen ytterligare 200 000 000 kronor för att förstärka föräldraskapsstödet 2023. Totalt avsattes således 400 000 000 kronor för 2023. Regeringen aviserade också avsikten att fortsätta avsätta 200 000 000 kronor per år från och med 2024.

Regeringen gav i regleringsbrev för 2023 ett nytt uppdrag till länsstyrelser i län med utsatta områden, riskområden och särskilt utsatta områden som har identifierats av Polismyndigheten. Dessa länsstyrelser ska under 2023–2026 erbjuda stöd till kommuner, regioner och andra relevanta aktörer för att

utveckla ett kunskapsbaserat, samordnat och långsiktigt föräldraskapsstöd. Uppdraget ska bidra till att bekämpa och förebygga kriminalitet bland barn och unga. Uppdraget ska delredovisas årligen den 1 mars 2024–2026 samt slutredovisas senast den 1 mars 2027.

I myndighetens regleringsbrev för 2023 fick MFoF ett uppdrag att förbereda inför utlysning av statsbidrag för förstärkt föräldraskapsstöd (S2022/04810). I uppdraget ingick att ta fram en budget och plan för myndighetens hantering av statsbidragen samt en plan för att kunna följa upp statsbidragens resultat. MFoF slutredovisade uppdraget till Regeringskansliet (Socialdepartementet) den 15 mars 2023 (S2023/01038).

Skälen för regeringens beslut

Föräldrar och vårdnadshavare har en central roll i det brottsförebyggande arbetet. Att stärka föräldraförmågan och skärpa föräldraansvaret är en viktig prioritering för regeringen. Genom både tidiga och förebyggande insatser, och med hjälp av stöd i föräldraskapet, finns stora möjligheter att främja barns hälsa och utveckling samt förhindra att barn och unga dras in i kriminalitet.

I den nationella strategin för stärkt föräldraskapsstöd (S2018/04678) uttrycks målsättningen att alla föräldrar ska erbjudas föräldraskapsstöd under barnets hela uppväxt. Regeringens ambition är att föräldraskapsstödsprogram ska finnas i hela landet, och att utbudet av föräldraskapsstödjande insatser ska svara mot de behov som finns under olika faser av barnets uppväxt. Regeringen genomför därför en satsning på statsbidrag till kommuner och regioner för föräldraskapsstödjande insatser i syfte att bidra till en ökad och jämlik tillgång till föräldraskapsstöd i hela landet.

Regeringen genomför också en särskild satsning på statsbidrag för föräldraskapsstödjande insatser i kommuner med socioekonomiskt utsatta områden där många lever i eller riskerar att hamna i utanförskap. Satsningen syftar till att bidra till att förebygga kriminalitet bland barn och unga. Stödet behöver finnas där behoven finns, och kan behöva anpassas till olika målgrupper och till lokala förutsättningar för att nå fram. För att erbjudanden om föräldraskapsstöd ska tas emot krävs att föräldrar upplever stödet som relevant och lättillgängligt, vilket även framgår av handlingsplanen för brottsförebyggande föräldraskapsstöd (S2020/09554).

I båda inriktningarna av statsbidraget kan de föräldraskapsstödande insatserna utföras i samverkan mellan flera föräldraskapsstödsaktörer. Mindre kommuner kan exempelvis välja att samverka med varandra, men samverkan kan också ske mellan kommuner och regioner eller andra aktörer.

Regeringen beräknar att fr.o.m. 2024 årligen avsätta 375 000 000 kronor för statsbidrag för föräldraskapsstödande insatser, under förutsättning att riksdagen beviljar medel för ändamålet. Regeringen avser att återkomma om beslut om utbetalning och val av fördelningsmodell för 2024.

På regeringens vägnar

Camilla Waltersson Grönvall

Malin Sedvallsson

Kopia till

Statsrådsberedningen/Internrevisionen
Statsrådsberedningen/SAM
Finansdepartementet/BA
Regeringskansliets förvaltningsavdelning/Ek
Socialutskottet
Sveriges Kommuner och Regioner

Statsbidrag till kommuner för föräldraskapsstödande insatser i syfte att bidra till en ökad och jämlik tillgång till föräldraskapsstöd i hela landet

Kommunerna ges möjlighet att rekvirera totalt 97 500 000 kronor för föräldraskapsstödande insatser i syfte att bidra till en ökad och jämlik tillgång till föräldraskapsstöd i hela landet. Fördelningsnyckeln är baserad på andelen barn i kommunerna i förhållande till det totala antalet barn.

Kommun	Belopp
Upplands Väsby	497 785 kr
Vallentuna	383 557 kr
Österåker	517 251 kr
Värmdö	483 923 kr
Järfälla	860 485 kr
Ekerö	339 989 kr
Huddinge	1 226 808 kr
Botkyrka	997 298 kr
Salem	200 226 kr
Haninge	1 014 868 kr
Tyresö	524 625 kr
Upplands-Bro	346 183 kr
Nykvarn	130 661 kr
Täby	783 588 kr
Danderyd	357 096 kr
Sollentuna	814 936 kr
Stockholm	8 453 075 kr
Södertälje	1 002 017 kr
Nacka	1 186 822 kr
Sundbyberg	467 953 kr
Solna	643 193 kr
Lidingö	498 754 kr
Vaxholm	120 085 kr
Norrtälje	530 440 kr
Sigtuna	556 437 kr
Nynäshamn	274 806 kr
Håbo	239 833 kr
Älvkarleby	88 989 kr
Knivsta	245 058 kr
Heby	128 639 kr
Tierp	198 077 kr
Uppsala	2 149 947 kr
Enköping	474 189 kr

Östhammar	190 746 kr
Vingåker	80 562 kr
Gnesta	111 742 kr
Nyköping	550 917 kr
Oxelösund	108 709 kr
Flen	141 743 kr
Katrineholm	328 149 kr
Eskilstuna	1 058 941 kr
Strängnäs	380 312 kr
Trosa	142 501 kr
Ödeshög	45 506 kr
Ydre	30 759 kr
Kinda	91 433 kr
Boxholm	46 896 kr
Åtvidaberg	100 619 kr
Finspång	194 327 kr
Valdemarsvik	58 273 kr
Linköping	1 505 490 kr
Norrköping	1 381 486 kr
Söderköping	142 122 kr
Motala	399 062 kr
Vadstena	54 270 kr
Mjölby	274 089 kr
Aneby	65 604 kr
Gnosjö	90 633 kr
Mullsjö	73 863 kr
Habo	162 094 kr
Gislaved	287 910 kr
Vaggeryd	156 659 kr
Jönköping	1 356 542 kr
Nässjö	319 975 kr
Värnamo	325 452 kr
Sävsjö	120 338 kr
Vetlanda	263 850 kr
Eksjö	163 063 kr
Tranås	174 145 kr
Uppvidinge	87 430 kr
Lessebo	86 588 kr
Tingsryd	102 810 kr
Alvesta	210 802 kr
Älmhult	190 830 kr
Markaryd	91 391 kr
Växjö	935 569 kr
Ljungby	253 401 kr
Högsby	49 762 kr
Torsås	57 809 kr
Mörbylånga	150 928 kr
Hultsfred	126 995 kr

Mönsterås	116 082 kr
Emmaboda	77 908 kr
Kalmar	658 194 kr
Nybro	184 004 kr
Oskarshamn	241 097 kr
Västervik	299 160 kr
Vimmerby	137 319 kr
Borgholm	70 745 kr
Gotland	498 838 kr
Olofström	107 824 kr
Karlskrona	601 269 kr
Ronneby	276 702 kr
Karlshamn	279 230 kr
Sölvesborg	144 692 kr
Svalöv	149 917 kr
Staffanstorps	312 854 kr
Burlöv	208 190 kr
Vellinge	396 323 kr
Östra Göinge	145 872 kr
Örkelljunga	94 172 kr
Bjuv	166 350 kr
Kävlinge	359 919 kr
Lomma	286 856 kr
Svedala	275 101 kr
Skurup	162 684 kr
Sjöbo	173 681 kr
Hörby	143 091 kr
Höör	171 406 kr
Tomelilla	123 920 kr
Bromölla	118 611 kr
Osby	122 234 kr
Perstorp	76 686 kr
Klippan	162 810 kr
Åstorp	181 308 kr
Båstad	127 122 kr
Malmö	3 340 730 kr
Lund	1 099 475 kr
Landskrona	453 543 kr
Helsingborg	1 427 329 kr
Höganäs	260 606 kr
Eslöv	352 503 kr
Ystad	263 387 kr
Trelleborg	440 650 kr
Kristianstad	816 453 kr
Simrishamn	132 515 kr
Ängelholm	405 593 kr
Hässleholm	473 347 kr
Hylte	104 453 kr

Halmstad	977 747 kr
Laholm	240 971 kr
Falkenberg	431 759 kr
Varberg	623 221 kr
Kungsbacka	908 982 kr
Härryda	452 658 kr
Partille	429 526 kr
Öckerö	112 838 kr
Stenungsund	283 275 kr
Tjörn	139 720 kr
Orust	119 453 kr
Sotenäs	56 967 kr
Munkedal	95 520 kr
Tanum	105 844 kr
Dals-Ed	38 006 kr
Färgelanda	56 545 kr
Ale	351 618 kr
Lerum	504 948 kr
Vårgårda	124 636 kr
Bollebygd	99 102 kr
Grästorps	47 149 kr
Essunga	52 290 kr
Karlsborg	55 703 kr
Gullspång	40 071 kr
Tranemo	109 551 kr
Bengtsfors	71 925 kr
Mellerud	78 919 kr
Lilla Edet	140 268 kr
Mark	334 933 kr
Svenljunga	98 723 kr
Herrljunga	83 849 kr
Vara	144 355 kr
Götene	117 684 kr
Tibro	104 706 kr
Töreboda	78 287 kr
Göteborg	5 149 256 kr
Mölndal	688 573 kr
Kungälv	483 923 kr
Lysekil	110 436 kr
Uddevalla	549 653 kr
Strömstad	120 591 kr
Vänersborg	375 930 kr
Trollhättan	567 940 kr
Alingsås	414 989 kr
Borås	1 086 666 kr
Ulricehamn	231 364 kr
Åmål	105 085 kr
Mariestad	209 538 kr

Lidköping	360 424 kr
Skara	170 732 kr
Skövde	523 445 kr
Hjo	81 110 kr
Tidaholm	113 428 kr
Falköping	322 376 kr
Kil	117 768 kr
Eda	72 683 kr
Torsby	86 040 kr
Storfors	29 916 kr
Hammarö	192 431 kr
Munkfors	29 663 kr
Forshaga	114 060 kr
Grums	77 950 kr
Årjäng	82 838 kr
Sunne	111 237 kr
Karlstad	815 611 kr
Kristinehamn	196 856 kr
Filipstad	85 577 kr
Hagfors	84 439 kr
Arvika	218 302 kr
Säffle	126 448 kr
Lekeberg	95 647 kr
Laxå	45 464 kr
Hallsberg	158 639 kr
Degerfors	77 908 kr
Hällefors	55 281 kr
Ljusnarsberg	31 222 kr
Örebro	1 478 397 kr
Kumla	235 325 kr
Askersund	93 119 kr
Karlskoga	260 859 kr
Nora	96 321 kr
Lindesberg	208 527 kr
Skinnskatteberg	34 382 kr
Surahammar	94 046 kr
Kungsör	84 565 kr
Hallstahammar	159 650 kr
Norberg	48 582 kr
Västerås	1 503 931 kr
Sala	208 106 kr
Fagersta	130 282 kr
Köping	239 581 kr
Arboga	118 821 kr
Vansbro	56 714 kr
Malung-Sälen	78 329 kr
Gagnef	102 978 kr
Leksand	133 695 kr

Rättvik	80 984 kr
Orsa	53 343 kr
Älvdalen	56 840 kr
Smedjebacken	91 433 kr
Mora	172 375 kr
Falun	564 822 kr
Borlänge	509 414 kr
Säter	102 346 kr
Hedemora	134 369 kr
Avesta	204 271 kr
Ludvika	241 097 kr
Ockelbo	46 559 kr
Hofors	79 678 kr
Ovanåker	102 178 kr
Nordanstig	84 481 kr
Ljusdal	157 038 kr
Gävle	936 791 kr
Sandviken	351 744 kr
Söderhamn	214 384 kr
Bollnäs	233 892 kr
Hudiksvall	325 536 kr
Ånge	71 840 kr
Timrå	157 080 kr
Härnösand	222 432 kr
Sundsvall	892 507 kr
Kramfors	139 257 kr
Sollefteå	154 510 kr
Örnsköldsvik	508 192 kr
Ragunda	42 851 kr
Bräcke	49 467 kr
Krokom	170 058 kr
Strömsund	92 276 kr
Åre	115 408 kr
Berg	62 739 kr
Härjedalen	72 936 kr
Östersund	582 140 kr
Nordmaling	60 843 kr
Bjurholm	20 478 kr
Vindeln	50 604 kr
Robertsfors	60 717 kr
Norsjö	34 298 kr
Malå	26 924 kr
Storuman	45 000 kr
Sorsele	19 382 kr
Dorotea	19 256 kr
Vännäs	91 138 kr
Vilhelmina	52 332 kr
Åsele	21 615 kr

Umeå	1 167 481 kr
Lycksele	114 144 kr
Skellefteå	656 635 kr
Arvidsjaur	48 835 kr
Arjeplog	19 256 kr
Jokkmokk	34 087 kr
Överkalix	19 761 kr
Kalix	122 529 kr
Övertorneå	27 009 kr
Pajala	44 832 kr
Gällivare	140 858 kr
Älvsbyn	65 647 kr
Luleå	659 500 kr
Piteå	366 660 kr
Boden	228 710 kr
Haparanda	77 065 kr
Kiruna	194 293 kr

Statsbidrag till regioner för föräldraskapsstödjande insatser i syfte att bidra till en ökad och jämlik tillgång till föräldraskapsstöd i hela landet

Regionerna ges möjlighet att rekvirera totalt 97 500 000 kronor för föräldraskapsstödjande insatser i syfte att bidra till en ökad och jämlik tillgång till föräldraskapsstöd i hela landet. Fördelningsnyckeln är baserad på andelen barn i regionerna i förhållande till det totala antalet barn.

Region	Belopp
Region Stockholm	23 212 859 kr
Region Uppsala	3 715 480 kr
Region Sörmland	2 903 577 kr
Region Östergötland	4 324 333 kr
Region Jönköpings län	3 560 128 kr
Region Kronoberg	1 958 822 kr
Region Kalmar län	2 170 004 kr
Region Gotland	498 838 kr
Region Blekinge	1 409 717 kr
Region Skåne	13 425 237 kr
Region Halland	3 287 134 kr
Västragötalandsregionen	16 194 529 kr
Region Värmland	2 441 818 kr
Region Örebro	2 836 709 kr
Region Västmanland	2 621 946 kr
Region Dalarna	2 583 013 kr
Region Gävleborg	2 532 282 kr
Region Västernorrland	2 145 818 kr
Region Jämtland Härjedalen	1 187 875 kr
Region Västerbotten	2 440 849 kr
Region Norrbotten	2 049 032 kr

Statsbidrag till kommuner för föräldraskapsstödjande insatser i syfte att förebygga kriminalitet bland barn och unga

De 74 kommuner som anges nedan ges möjlighet att rekvirera totalt 180 000 000 kronor för föräldraskapsstödjande insatser som syftar att bidra till att förebygga kriminalitet bland barn och unga. Fördelningsnyckeln för denna inriktning baseras på Statistiska centralbyråns (SCB) rikstäckande områdesindelning för statistisk uppföljning och indelning i områdestyper utifrån socioekonomiska faktorer. Fördelningsnyckeln utgår från SCB:s RegSo-indelning 2022 och viktas med kommunernas andel av alla barn som bor i områdestyp 1, områden med stora socioekonomiska utmaningar.

Kommun	Belopp
Järfälla	382 872 kr
Botkyrka	4 025 272 kr
Haninge	1 453 097 kr
Stockholm	15 221 733 kr
Södertälje	4 860 320 kr
Sigtuna	718 028 kr
Uppsala	4 547 887 kr
Enköping	724 844 kr
Vingåker	431 726 kr
Nyköping	1 834 833 kr
Flen	873 676 kr
Katrineholm	1 224 737 kr
Eskilstuna	8 864 006 kr
Kinda	263 580 kr
Linköping	3 536 741 kr
Norrköping	7 056 440 kr
Motala	2 605 123 kr
Gislaved	672 583 kr
Jönköping	2 820 985 kr
Nässjö	904 351 kr
Vetlanda	495 348 kr
Lessebo	932 754 kr
Alvesta	1 132 711 kr
Älmhult	885 037 kr
Växjö	2 567 631 kr
Hultsfred	544 201 kr
Emmaboda	574 877 kr
Kalmar	1 180 428 kr

Nybro	612 369 kr
Karlskrona	1 533 762 kr
Ronneby	1 145 209 kr
Perstorp	580 557 kr
Åstorp	573 740 kr
Malmö	22 405 418 kr
Landskrona	3 058 434 kr
Helsingborg	4 285 444 kr
Kristianstad	2 828 938 kr
Hässleholm	556 699 kr
Halmstad	2 833 483 kr
Bengtsfors	254 491 kr
Mellerud	673 719 kr
Götene	264 716 kr
Tibro	456 720 kr
Göteborg	22 436 093 kr
Lysekil	426 045 kr
Uddevalla	2 001 843 kr
Vänersborg	1 689 410 kr
Trollhättan	2 651 704 kr
Borås	3 327 695 kr
Åmål	578 285 kr
Skövde	653 269 kr
Falköping	1 215 648 kr
Karlstad	902 079 kr
Kristinehamn	440 814 kr
Filipstad	381 736 kr
Säffle	370 375 kr
Hallsberg	741 886 kr
Hällefors	438 542 kr
Örebro	6 842 849 kr
Lindesberg	704 394 kr
Kungsör	576 013 kr
Västerås	4 354 747 kr
Sala	1 167 931 kr
Fagersta	1 868 917 kr
Köping	740 750 kr
Arboga	268 124 kr
Falun	604 416 kr
Borlänge	4 367 244 kr
Avesta	752 111 kr
Ludvika	1 324 716 kr
Gävle	1 893 912 kr
Söderhamn	985 016 kr
Bollnäs	673 719 kr
Sundsvall	1 220 197 kr